

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

O artigo 140 da Constitución establece: “A Constitución garante a autonomía dos municipios. Estes gozarán de personalidade xurídica plena. O seu goberno e administración correspóndelles ós seus respectivos concellos, integrados polos alcaldes e mailos concelleiros. Os concelleiros serán elixidos polos veciños do municipio mediante sufraxio universal, igual, libre, directo e secreto, na forma establecida pola lei. Os alcaldes serán elixidos polos concelleiros ou polos veciños. A lei regulará as condicións nas que proceda o réxime de concello aberto.”

É dicir, a Constitución contempla a posibilidade de que os alcaldes sexan elixidos directamente polos veciños. É mais, en 1978 o goberno de Adolfo Suárez presentou un proxecto de lei de Eleccións Locais que prevía a **designación automática como alcalde do cabeza de lista da candidatura máis votada**. Polo tanto, non só establecía un sistema de elección directa, senón que a lista que contase cun maior respaldo cidadán debía asumir a responsabilidade do goberno municipal.

Aínda que esta previsión normativa non resultou aprobada, o certo é que en varios países do noso contorno, como **Francia e Portugal** contéplase a **designación como alcalde da persoa que encabece a lista máis votada**.

Asimesmo, durante o actual período constitucional houbo varias propostas ou plantexamentos programáticos de reforma do marco electoral. Así, en 1998 o grupo parlamentario socialista plantexou unha proposición de lei orgánica que tiña por obxecto modificar a elección dos alcaldes.

Na Exposición de Motivos da citada norma dicíase: “*En definitiva, las razones que justifican la elección directa del Alcalde por todos los electores son de naturaleza política, es decir, son razones fundadas en la búsqueda de una mejor gobernabilidad, de una mayor identificación del Alcalde con los electores y, en fin, de un reforzamiento del Ayuntamiento como institución destinada a proporcionar servicios a los ciudadanos.*”

No articulado desta proposición de lei recollíase a **elección en segunda volta (se algún candidato non obtén a maioría absoluta dos votos válidos) do candidato con maior número de votos:**

“Artículo 196.1. En los municipios con población superior a 250 residentes el Alcalde será elegido por todos los electores de forma simultánea a los Concejales.

2. El candidato que obtenga la mitad más uno de los votos válidos emitidos será proclamado Alcalde conforme al procedimiento establecido en esta Ley.

3. Si ningún candidato obtuviera la mitad más uno de los votos válidos emitidos se celebrará una segunda votación el decimocuarto día posterior a la primera votación. Sólo podrán concurrir a la segunda vuelta los candidatos que hubieran obtenido al menos el 15% de votos válidos.

4. En la segunda vuelta será proclamado Alcalde el candidato que obtenga mayor número de votos válidos”.

Sen embargo, cando o Congreso dos Deputados foi disolto esta iniciativa legislativa caducou.

Máis adiante, no programa electoral con que o PSOE concorreu ás Eleccións Xerais de 2004, volveu plantexar a elección directa nestes termos: **“Elección directa de los Alcaldes, en votación diferente pero simultánea a la de los concejales, en un sistema de doble vuelta que refuerce la gobernabilidad de los Ayuntamientos”.** Porén, esta proposta, como tantas outras do goberno Zapatero, foi incumprida.

Ao inicio de cada lexislatura no ámbito local, hai grupos municipais que se ven compelidos por decisións tomadas dende as súas cúpulas orgánicas a apoiar a investidura dun integrante da segunda forza política máis votada, con tal de evitar que o partido que obtén unha ampla maioría dos votos non acceda á alcaldía. Nestes casos, non se están formando maiorías de goberno, senón únicamente “maiorías de bloqueo” á vontade do pobo expresado nas urnas.

Dende o PP non estamos en contra das coalicións electorais, pero por transparencia e xogo limpo, estas deberían exporse con carácter previo ás eleccións, para que os cidadáns saiban de antemán que votan e a quen.

Outras forzas políticas, sen embargo, nos seus procesos electorais internos permiten o goberno da lista máis votada, pero opóñense a que este principio se aplique ao resto dos cidadáns.

Por outra parte, no programa electoral con o PP concorreu ás eleccións Xerais de 2011, e nas que contou cun notable apoio cidadán, xa se di que: ***“Promoveremos la reforma del sistema electoral municipal para respetar la voluntad mayoritaria de los vecinos garantizando, al mismo tiempo, la estabilidad de los ayuntamientos.”***

Polo tanto, dende este grupo provincial consideramos que debe reforzarse a lexitimidade democrática e representativa dos alcaldes, polo que elevamos ao Pleno a adopción do seguinte acordo:

Manifiestar a vontade desta Corporación Provincial de que se adopten as medidas legais oportunas que garantan o respecto á vontade maioritaria dos cidadáns, de tal xeito que a lista máis votada nas Eleccións Locais exerza a alcaldía.